1 2023

BORŠANSKÉ NOVINY

OBČASNÍK OBYVATEĽOV OBCE HRUBÁ BORŠA | borsanskenoviny@gmail.com

MILÍ SUSEDIA, BORŠANIA,

Naša obec neustále rastie, no vďaka iniciatívnym ľuďom nepribúdajú len nové domy, ale buduje sa silná, súdržná komunita, ktorej záleží na tom, kde žijeme. Či už ste rodený Boršan alebo prisťahovaný Boršan, veríme, že ste v prvom rade srdcom Boršan a teda, že vám na živote v našej obci záleží.

SME KOMUNITA A KOMUNITA SI POMÁHA

Obyvatelia Hrubej Borše sa dokážu rýchlo spojiť pre dobrú vec. To sa nám tento rok ukázalo vo viacerých situáciách.

Od začiatku vojny na Ukrajine v obci pravidelne prebiehali materiálne zbierky. Po hrozivom zemetrasení v Turecku a Sýrii usporiadala organizátorka týchto zbierok a aktivistka- Dominika Kolenčík- okamžite zbierku pre ľudí v postihnutých oblastiach. V spolupráci s partnerom- Dobrovoľnou civilnou ochranou - sa napokon zbierka rozšírila o ďalších 5 zberných miest. Predmetom zbierky boli veci, nevyhnutné na prežitie. Do najviac postihnutých oblastí tak dorazila presne mierená pomoc obyvateľov Hrubej Borše a ďalších zapojených zberných miest.

Ďalšou aktivistkou, ktorá pravidelne počas roka zbiera potrebné veci do zvieracích útulkov a pomáha tak našim štvornohým kamarátom je Lucia Sekerová. Obyvatelia môžu pravidelne darovať veci, vhodné do útulkov, ako matrace, uteráky, paplóny, deky, podušky, granule, staré lopticky, čistiace prostriedky atď. Všetky vyzbierané veci sú prevážané do Senca, odkiaľ sú distribuované po celom Slovensku, podľa toho čo ktorý útulok potrebuje. Zbierka prebieha celoročne.

Okrem zbierok bolo tento rok iniciovaných aj niekoľko hromadne organizovaných verejných upratovaní. Vydarenou akciou bolo upratovanie pri Kaplnke, ktoré iniciovali naši seniori, aby sa postarali o poriadok v okolí dôležitej pamiatky našej obce. Veľmi si vážime ich odhodlanie, ochotu aj pomoc. Poľovnícke združenie Spolok sa postaralo o upratanie Malej Borše, odkiaľ odstránili niekoľko ilegálnych skládok i nadrozmerného odpadu. Na pomoc im prišli aj viacerí naši obyvatelia, za čo im patrí poďakovanie i obdiv.

Veľký počet dobrovoľníkov sa zúčastnil najväčšej upratovacej akcie v obci, ktorá sa uskutočnila na deň Zeme 22.4.2023. V rámci projektu Upracme Slovensko, sme sa zamerali na upratovanie verejných priestranstiev v rámci celej obce. Obec zabezpečila ochranné rukavice, zberné vrecia aj malé občerstvenie. Obyvatelia si rozdelili terén podľa ulíc a pustili sa do čistenia našej krásnej obce. V rámci celého Slovenska sa podarilo vyzbierať až neuveriteľných 990 ton odpadu. Mnohí neváhali a vzali na túto akciu aj svoje deti, aby im išli príkladom a viedli ich k ekologickému a tiež slušnému správaniu.

Ďakujeme iniciatívnym Boršanom za ich aktivity a tešíme sa na ďalšie spoločné projekty.

Autor: *Michaela Barreiro Tosar, Dominika Kolenčík*

Boršanské noviny - základné informácie

Obsah Boršanských novín pre vás tvoria: **šéfredaktor:** Dominika Kolenčík, **redaktori:** Jana Bessonová, Katarína Šlachtová, Michaela Barreiro Tosar.

V rukách držíte **prvé tlačené číslo** nášho nového obecného občasníka. Ďalšie čísla budú dostupné v online forme, ktorá bude uverejnená na webe obce. Pokiaľ preferujete tlačenú formu časopisu, tú si budete môcť **bezplatne** vyzdvihnúť na **Obecnom úrade a v potravinách** na Hlavnej ul. *Myslíme ekologicky - veď to, čo robíme pre prírodu, robíme pre nás!*

Boršanské noviny sú priestorom o nás, pre nás. Ak máte námet na tému, alebo by ste sa radi stali súčasťou nášho redakčného tímu, kontaktujte nás, prosím, prostredníctvom mailu: borsanskenoviny@gmail.com.

VYDAVATEĽ: Obec HRUBÁ BORŠA **ISSN** 2730-0730

Vytvorme spoločne časopis, ktorý bude radosť čítať!

AKTUALITY Z NAŠEJ OBCE

Obecný úrad na novej adrese
Od 22.3.2023 je Obecný úrad v Hrubej Borši presťahovaný na ulicu Maloboršanská 8. Koncom roka 2022 bola získaná dotácia na ďalšie rozšírenie priestorov a kapacít materskej školy, za týmto účelom bola prenechaná pôvodná budova obecného úradu, ktorá bude slúžiť už len pre naše deti.

Rozšírenie materskej školy
Obci Hrubá Borša bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok na ďalšie rozšírenie materskej školy. Stavebné práce na tejto budove práve prebiehajú. V školskom roku 23/24 budú otvorené tieto nové priestory s kapacitou pre cca. 100 detí. Materská škola tak bude schopná prijať všetky deti, ktoré spĺňajú podmienky na prijatie. Sme radi, že našim boršanským deťom vybudujeme vhodné priestory pre ich ďalší rast.

Budovanie kanalizácie
V súvislosti s prebiehajúcou výstavbou kanalizácie Vás chceme opäť upozorniť na dočasné obmedzenia, a zároveň Vás prosíme o zhovievavosť a trpezlivosť. Budovanie začalo v auguste a ukončenie sa predpokladá koncom roka 2023. Budeme Vás informovať o časovom harmonograme prác, na jednotlivých uliciach, podľa reálnych možností dodávateľa stavby, tak ako doteraz, prostredníctvom webovej alebo facebookovej stránky obce. Momentálne sa rieši (vo všetkých troch obciach - Hrubá Borša, Kráľová pri Senci, Kostolná pri Dunaji) posilnenie pracovných skupín a zintenzívnenie prác.

Bezpečnosť: strážna služba SBS a kamerový systém
V rámci bezpečnosti našej obce pre nás vykonáva **súkromná bezpečnostná služba** nasledovné: hliadkovaciu činnosť; odchyt túlavých zvierat; kontrolu dodržiavania dopravných predpisov - hlavne parkovanie na chodníkoch.

S cieľom rozšírenia bezpečnosti obce bol vybudovaný **kamerový systém**, na ktorý obec získala nenávratný finančný príspevok a od r. 2020 je tento systém v plnej prevádzke.

V neposlednom rade ku skvalitneniu bezpečnosti obce prispela tiež **rekonštrukcia verejného osvetlenia**, ktoré prinesie aj čiastočnú úsporu energií.

Autor: *Katarína Šlachtová*

ĎEN RODINY- Pripomeňme si skvelú obecnú akciu

V sobotu 3. júna sa v Obecnom parku konal náš historicky prvý **DEŇ RODINY**, v ktorom sme oslávili spoločne Deň matiek, Deň detí a Deň otcov. Užili sme si spolu **deň plný zábavy pre malých aj veľkých**. Rodinné súťaženie, vystúpenie našich škôlkarov, divadlo Trieska, mini Disco so Skákalkou, či balónové zvieratká tvorili bohatý program celé popoludnie. Pre deti boli ako sprievodný program pripravené obľúbené skákacie hrady so šmykľavkou, maľovanie na tvár, kreatívne dielničky a zábava s bublinkami. Ako obyčajne nechýbalo chutné občerstvenie v podobe streetfoodu, palaciniek, trdelníka či cukrovej vaty a širokej ponuky chladených nápojov. O príjemnú atmosféru večer sa postarala živá hudba v podaní kapely Etien Band.

Autor: Katarína Šlachtová

ZA ŠPORTOM AJ ZA KULTÚROU

ŠPORTOVÉ MOŽNOSTI v obci a okolí

V našej obci a najbližšom okolí máme niekoľko možností na zlepšenie kondície a udržiavanie zdravého životného štýlu. Pestrosť odvetví športu a podmienky, ktoré sú v obci vytvorené, spĺňajú štandardy dnešnej doby. Moderné športoviská ponúkajú ideálne podmienky na tréningové procesy, súťaže a rekreačnú činnosť. Na svoje si tak prídu všetky vekové kategórie.

Športovisko Hrubá Borša je určené pre obyvateľov, s trvalým pobytom v obci Hrubá Borša. V prípade záujmu o využitie **Multifunkčného ihriska** kontaktujte p. Vidrovú na tel. č. 0911 249 701, alebo kliknite na webovú stránku obce v sekcii obec a športovisko Hrubá Borša. Okrem multifunkčného ihriska je možnosť využívať tiež **volejbalové** a trávnaté **futbalové ihrisko.** V tejto spojitosti prosíme všetkých návštevníkov Športoviska Hrubá Borša, aby svoje motorové vozidlá neparkovali na súkromnom pozemku susediaceho Fitnes centra, ale na parkovanie použili obecný pozemok (pri ceste).

Tohtoročnou novinkou v našej obci je Baseball a odpalisko. Tréningy sú každý pondelok a stredu od 14:00-16:00 hod. na baseballovom ihrisku v Jelke a v piatok od 17:30-19:00 na ihrisku v Hrubej Borši. Prihlásiť na tréning sa môžete prostredníctvom emailu na: baseball.jelka@gmail.com.

Športové centrum GreenFit ponúka **fitness**, **skupinové cvičenia**, **bedminton**, **stolný tenis**, **zumbu**, **pilates a jogu**.

V obecnom parku pri PKO Hrubá Borša je k dispozícii **detské ihrisko**, možnosť zahrať si **nohejbal, futbal, basketbal, tenis a stolný tenis.**

Jazdecké kurzy a tréning konského póla si môžete vyskúšať v **Danube polo clube – Corporex.**

Okrem 18 jamkového **golfového ihriska** a 9-jamkovej akadémie v **Golfovom klube Hrubá Borša** nájdete zábavu aj v tímovej hre s názvom **footgolf**.

Pre tých, ktorí sa radi hýbu pri hudbe je tu **tanečná akadémia Love Dance School,** pod vedením **Lady Mel,** s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti choreografií, urban tanečných štýlov, či freestyle-ových praktík.

Oddych si doprajete v **relaxačnom centre A-relax** v podobe **sauny či masáže**. Pre deti rôznych vekových kategórií sú v ponuke **kurzy plávania**.

Cykloturistický okruh - Kráľová pri Senci – Hrubá Borša – Včelárska paseka je trasa, ktorá má dĺžku 14,9 km. Začína v obci Kráľová pri Senci, odkiaľ pokračuje vybudovanou cyklocestou popri rieke Čierna Voda po ulicu Športová, následne prechádza obecnými uličkami a napája sa na vedľajšiu asfaltovú komunikáciu, vedúcu po križovatku s cestou III. triedy č. 1067. Krátkou odbočku z trasy sa dostanete do Múzea včelárstva v lokalite Včelárska paseka. Odtiaľto sa trasa už vracia po vedľajšej ceste späť do Kráľovej pri Senci.

V susednej obci Jelka sa nachádza vodný kolový mlyn a skanzen. Milovníci vody môžu ukončiť dobrodružstvo v podobe **splavu Malého Dunaja** na táborisku pri vodnom mlyne.

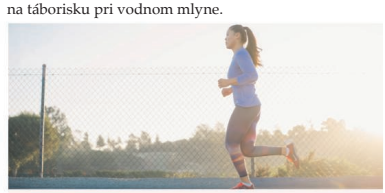

NOVINKA: LETNÉ KINO

Predstavujeme Vám projekt **LETNÉ KINO POD HVIEZDAMI,** ktorý bol podporený v rámci grantového programu: **"SPPoločne pre komunity."** Na tento projekt bol poskytnutý finančný príspevok na dočasné letné kino v celkovej sume 3000 Eur.

Cieľom tohto výnimočného projektu je **rozšírenie kultúrno-spoločenských aktivít, vzájomné stretávanie a spájanie všetkých obyvateľov obce** tak, aby bolo možné vytvoriť pevnú komunitu, v ktorej záleží jednému na druhom. Už počas tohto leta môžu, bezplatne, všetci obyvatelia s trvalým pobytom ale i návštevníci obce, spoločne tráviť večery v letnom kine priamo pod holým nebom.

Premietať sa bude v obecnom parku s kapacitou viac ako dvesto miest. O výbere filmov bude rozhodovať verejné **hlasovanie** počas mesiaca jún prostredníctvom sociálnej siete. Naplánovaných je 10 premietaní s dôrazom najmä na česko-slovenské a európske filmy, pričom dramaturgia je tvorená prevažne rodinnými filmami, komédiami a rozprávkami.

Nezabudnite zahlasovať za váš obľúbený film. Veríme, že sa spoločne vidíme v našom novom kine pod hviezdami.

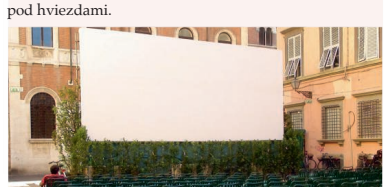

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET

Obec tento rok vyčlenila sumu 5000 Eur na podporu verejnoprospešných projektových zámerov. Zapojte sa do hlasovania a vyberte projekty, ktoré podľa vášho názoru najviac poslúžia obyvateľom.

Participatívny rozpočet je komplexný demokratický nástroj, ktorý sa zameriava na zapojenie verejnosti do rozhodovacieho procesu o využití časti verejných financií. Aktívna participácia občanov na rozhodovacích procesoch podporuje angažovanosť obyvateľov, záujem o veci verejné a zvyšuje kvalitu demokracie.

Spolu bolo prijatých 7 žiadostí, v celkovej žiadanej hodnote 13.500,00 Eur. Do záverečného verejného hlasovania postupujú všetky zaslané projekty.

Od 24.06.2023 do 14.07.2023 bude prebiehať hlasovanie a to elektronickou formou, prostredníctvom webu obce, písomnou formou na Obecnom úrade, alebo osobným zahlasovaním na mieste, na to určenom, počas Dňa obce 24.6.2023. Minimálna výška dotácie, schválenej na jeden projekt, je 500 Eur, maximálna dotácia môže byť až 2000 Eur. Víťazné projekty budú vyhlásené dňa 21.07.2023.

Priblížime vám jednotlivé projekty, ktoré sa uchádzajú o vaše hlasy:

SENIOR-ART: Kreatívne kurzy pre Seniorov
Zámerom projektu SENIOR-ART je realizácia kreatívnych kurzov pre seniorov. Prostredníctvom voľnočasovej aktivity dochádza k produktívnemu tráveniu času i k posilňovaniu vzťahov a budovaniu komunitného spolunažívania. V obci v súčasnosti absentuje koordinovaný kultúrny a umelecký program pre seniorov, pričom je dôležité, aby sa každej skupine obyvateľov venoval dostatočný priestor na ich rast.

Ihrisko na Jazernej
Na Jazernej ulici sa už dlhší čas snažíme presadiť, aby sa vybudovalo ihrisko s hojdačkami pre najmenších a ale taktiež aj pre staršie deti. Cieľom je vybudovať ihrisko, kde sa deti a rodičia môžu socializovať, cvičiť (na mieste už postavené aj workoutové ihrisko) a posilniť susedské vzťahy. Vzhľadom na to, že sú tu už vysadené aj stromy, bude to jedno z mála ihrísk s tieňom, vhodné aj pre najmenšie deti.

Organizácia 2. Boršanského plesu
Chceme pokračovať v tradícii organizácie Boršanského plesu, ktorý mal minulý rok veľký úspech. Podpora obce nám pomôže zlepšiť kvalitu plesu, zároveň nám umožní znížiť cenu vstupenky, a tým sprístupniť ples viacerým občanom. Taktiež plánujeme z výťažku z plesu zorganizovať ples/zábavu pre Boršanské deti.

Rozvoj Baseballu v Hrubej Borši
Posledné dva roky sa u nás v obci začal rozvíjať baseball, ktorý "pobláznil" aj naše deti. Nášmu projektu, ktorý sme rozbehli s našimi priateľmi, trénermi a obcou Hrubá Borša veľmi chýba „nadhadzovací" baseballový stroj na loptičky. Stroj je finančne nákladný, ale bude pomáhať všetkým deťom i dospelým, ktorí to chcú s baseballom skúsiť, zdokonaľovať sa v odpaloch, čo je v hre veľmi dôležité.

Klub spoločenských a stolových hier v Hrubej Borši
Cieľom projektu je vytvorenie spoločenského centra, kde obyvatelia obce Hrubá Borša budú mať príležitosť pravidelne sa stretávať a hrať spoločenské a stolové hry. V rámci projektu sa budú realizovať pravidelné stretnutia, ako aj turnaje a súťaže. Okrem toho plánujeme 1 až 2 x do roka obecnú akciu na predstavenie spoločenských a stolových hier v obecnom parku spolu s drobným občerstvením.

Na motýlích krídlach
Zámerom je vytvoriť príjemné miesto všetkých občanov v súvislosti s plánovanou údržbou zeleninových a bylinkových záhonov pre deti, taktiež pre deti so zdravotným znevýhodnením (vyvýšené záhony) a pre potreby edukácie vo voľnom čase. Projekt umožní bezprostredný kontakt s prírodou, deti budú mať prístup k voľne dostupným lesným spoločenstvám, záhradám a sadom a postupne nadobudnú rôzne prírodovedné vedomosti.

Vystúpenie Grinavanka v Hrubej Borši
Projekt sa usiluje, aby hudobným vystúpením dychovej kapely Grinavanka z Pezinka bolo obohatené kultúrno spoločenské dianie v obci, čím sa prispeje k pestrosti kultúrno spoločenského diania pre obyvateľov našej obce. Jedná sa o účelový a časovo krátky projekt v rámci adventu daného kalendárneho roka. Hudobný program je vhodné termínovo spojiť s vianočnou kapustnicou poprípade s Vianočnými trhmi.

Zapojte sa do hlasovania a zvolíte váš obľúbený projekt. Pomôžte nám naštartovať tradíciu komunitného spájania sa pre ďalší rozvoj obce.

Autor: *Jana Bessonová*

NOVINKY ZO ŠPORTU

LEVÍČATÁ Z BORŠE

Za založením **futbalového klubu FK Hrubá Borša - Jánovce** stoja Boršan Tomáš Panák s Mariánom Minárikom, ktorý momentálne vedie futbalový klub v Jánovciach. Ich cieľom je prepojiť potenciál, ktorý máme v mládeži v Hrubej Borši s využitím existujúcej infraštruktúry v Jánovciach. **V pláne majú začať s najmenšími a postupne budovať ďalšie ročníky.**

Klub je otvorený pre chlapcov a dievčatá, pre ročník 2015 a mladších. **Nábor do klubu** bude aj na Športový deň v Hrubej Borši v sobotu 09.09.2023. Taktiež je možné prihlásiť dieťa elektronicky na emailovej adrese fkhb-j@hotmail.com.

Deti budú trénovať dvakrát do týždňa, tréningy budú na športovisku v Hrubej Borši, ktoré veľkosťou spĺňa kritéria na odohratie zápasov v nižších mládežníckych kategóriách.

Súčasťou FK Hrubá Borša - Jánovce je aj **seniorský tím**, ktorý momentálne funguje v Jánovciach, kde pôsobia aj niektorí naši Boršania.

Hovorí sa, že každá dedina musí mať svoj futbalový klub a šport je niečím, čo ľudí spája dokopy. *„V Borši cítime, že tu absentuje komunitný šport a preto by sme chceli prebudiť športového ducha v našich deťoch a umožniť im, aby trénovali priamo v obci. Chceme vidieť športovisko Hrubá Borša plné detí a umožniť im, aby mohli prísť športovať pešo alebo na bicykli a rodičia už nemuseli deti vyvážať autom za športom do iných obcí.“* Hovorí Tomáš Panák.

Logo novovzniknutého klubu má v znaku leva a okolo neho sa nachádzajú v kruhu obilné klasy. Obyvatelia oboch obcí iste tušia, prečo je tomu tak: levy sú totiž v erbe Hrubej Borše a obilné klasy zas v erbe Jánoviec.

Prvoradým cieľom zakladateľov klubu je rozbehnúť činnosť klubu a pri tejto príležitosti by chceli **poprosiť občanov z Hrubej Borše, ktorí by mali záujem im pomôcť, aby sa mi prihlásili osobne alebo na emailovú adresu fkhb-j@hotmail.com.**

Autor: *Jana Bessonová*

BASEBALL

Tohtoročnou novinkou v našej obci je **Baseball a odpalisko.** Za myšlienkou vybudovania baseballového tunelu (odpaliska) v obci stojí Ján Serdel – otec mladých baseballistov Adama a Adriána, ktorí obaja trénujú v klube Maceitos Jelka. Vybudovaný baseballový tunel slúži na trénovanie odpalu loptičky baseballovou pálkou. Ochranné siete bezpečne zachytia odpálenú loptičku a nadhadzovač je chránený po nadhodení loptičky za ochrannou sieťou. Keďže väčšina detí, ktoré patria do klubu Maceitos Jelka pochádza z našej obce, hlavnou myšlienkou vybudovania tunelu bolo umožniť im absolvovať viac tréningov, a zároveň sprístupniť tento šport ostatným.

Mladé talenty s obrovským potenciálom

Niekoľko mladých baseballistov z Hrubej Borše je súčasťou reprezentačného tímu Slovenska na medzinárodných súťažiach v kategóriach U10 a U12. Tréningy sú každý pondelok a stredu od 14:00-16:00 hod. na baseballovom ihrisku v Jelke a v piatok od 17:30-19:00 hod. na ihrisku v Hrubej Borši. Veríme, že sa vďaka novootvoreným tréningom v našej obci tomuto športu začne venovať viac detí a postupne vychováme ďalšie talenty.

Autor: *Katarína Šlachtová*

„NA PRVOM TRÉNINGU SOM TRAFILA TRÉNERA DO NOHY"

hovorí majsterka sveta v športovej streľbe
Daniela Demjén Pešková

Ahoj Danka, ďakujem, že si prijala pozvanie na rozhovor pre Boršanské noviny.

Ako si sa dostala k športovej streľbe a od kedy sa tomu venuješ?
Som profesionálny športovec, je to moje zamestnanie. Venujem sa tomu od 10 rokov. Mám 3 starších bratov, ktorí boli vždy veľmi aktívni a ťahali ma so sebou. Veľmi som túžila byť hokejistkou, ale v našej dedine na to nebol priestor ani podmienky. Raz som sa nechala zlákať dievčatami z dediny ísť vyskúšať strelnicu. A tam sa to všetko začalo. Nebolo to zo začiatku ideálne, pretože na mojom prvom tréningu som trafila trénera do nohy. Omylom samozrejme. A poslal ma domov, že: *"z teba nič nebude"*. Rodičia ho poprosili, aby mi dal ešte šancu a tak sa to všetko začalo.

Aké výhody ti prináša športová streľba?
V prvom rade je veľký benefit to, že práca je mojim koníčkom. Ďalším benefitom je aj skutočnosť, že v tréningovom procese som pani svojho času a napríklad keď mám choré deti, tréningy si viem nastaviť tak, že môžem byť s nimi doma. Ďalšou výhodou je cestovanie a spoznávanie rôznych krajín sveta.

Čo ťa motivuje k tvojim výsledkom a aký bol tvoj najdôležitejší moment v kariére?
Asi to že odmalička som veľmi súťaživá a nedosiahla som ešte všetky méty. Teraz v januári sa mi podarilo vyhrať svetový pohár v Jakarte. Som majsterka sveta, majsterka Európy, niekoľkonásobná majsterka Slovenska, ale nedosiahla som ešte medailu na Olympiáde a to je môj najväčší sen. Najdôležitejší moment v mojej kariére bolo zúčastniť sa na Olympijských hrách v Pekingu v roku 2008 a v Londýne v 2012, kedy som bola medzi najlepšími športovcami na svete a oni ma vnímali ako seberovnú. Toto bol ten moment, kedy som si povedala, že za zážitky tie roky driny stáli.

Čo ťa priviedlo do Hrubej Borše a koľko tu už bývaš?
Bývam tu už 10 rokov. Pochádzam z obce Vištuk, pri Pezinku. Pred 10 rokmi som bývala v Bratislave ešte vtedy s priateľom v prenajatom byte. Keď sa nám narodilo dieťatko, chceli sme sa niekde presťahovať do niečoho vlastného. Hľadali sme miesto kde by sme fungovali ako rodinka. No a manžel prišiel s nápadom, že: *"našiel som super dedinku so super bytom, kúsok od Bratislavy. Ideme sa tam pozrieť?"* A moja prvá reakcia bola: *„Tam určite bývať nejdem, niekde do Tramtárie."* :) No ale keď sme sa sem prišli pozrieť, úplne ma to tu očarilo a o mesiac na to už sme tu bývali.

Čo si myslíš o športových aktivitách v Hrubej Borši?
Myslím si, že ich je nedostatok, aj keď možno nie som vo všetkých zorientovaná. Viem že je tu Hip hop, golf. Ďalej viem, že sa tu momentálne buduje odpľavovací tunel na baseball. Mne tu možno chýba futbal, ktorý k dedine patrí. Mňa ešte napadlo, či by nebolo atraktívne pre ľudí tu urobiť kurz spoločenského tanca. Môj manžel je bývalý tanečník a preto mi napadlo, že možno by sa toho mohol ujať a že by to bolo pre ľudí zaujímavé.

Myslíš, že by sa v Hrubej Borši dala urobiť strelnica?
Strelecké krúžky prevažne prebiehajú v telocvični, takže možno čisto hypoteticky by sa to dalo zrealizovať vo fitku, ale ja som zástancom toho, aby deti mali pohyb. Streľba je statický šport, je to špecifický šport a ja si myslím, že dnešné deti sa potrebujú hýbať, takže by som strelnicu asi neriešila. Ale v rámci Dňa detí som priniesla do obce na ukážku laserovú zbraň, ktorú si deti mohli vyskúšať a bol o to zo strany detí veľký záujem a hlavne chlapcov to bavilo a určite by sa medzi nimi našlo aj zopár talentov.

Čo sa ti páči a čo ti naopak chýba v Hrubej Borši?
Určite sa mi páči dedina ako taká, prostredie je úplne úžasné, preto sme sa do toho zamilovali. Páči sa mi, že ľudia sú tu veľmi milí, dokážu výborne komunikovať a je tu taká pohoda. Čo mi tu chýba, je určite lepšie vybavenie ako napr. škola. Jedno dieťa mi už chodí do Jelky a druhé teraz nastúpi. Bolo by určite jednoduchšie keby tie deti mali školu tu. Možno by som prijala ešte nejakú reštauráciu alebo väčšie potraviny.

Čo by si rada odkázala susedom na záver?
Som rada, že sú tu ľudia, ktorí sa snažia Hrubú Boršu posunúť vpred. Verím, že sa bude obec naďalej vyvíjať a smerovať tým správnym smerom, aby sa nám tu žilo stále lepšie a lepšie.

Autor: *Michaela Barreiro Tosar*

AKO NENALETIEŤ PODVODNÍKOM ALEBO DESATORO BEZPEČNÉHO SENIORA

Milí spoluobčania, v tomto článku Vám a hlavne naším seniorom, prinášame 10 základných pravidiel ako nenaletieť podvodníkom, ktorí môžu kohokoľvek z nás pripraviť o celoživotné úspory. **Projekt desatoro bezpečného seniora** bol vypracovaný OZ Parasport24 v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR a ďalšími partnermi, na základe odhalenia množstva prípadov, s akými praktikami a vymyslenými príbehmi prichádzajú podvodníci za seniormi. **Je potrebné si tieto pravidlá osvojiť, aby bolo jednoduchšie týchto ľudí odhaliť a seba a svoj majetok ochrániť.**

1. **Nenaletím na „výhodný“ nákup** - vždy si prečítam podmienky v zmluve, aj tie malým písmom.

2. **Nedám peniaze do rúk cudzím ľuďom** - akékoľvek dôveryhodne znejúce argumenty je potrebné overiť.

3. **Nenechám sa oklamať pod zámienkou problémov mojich blízkych.** Okamžite volám blízkemu a overím si pravdivosť príbehu. Hovor blízkemu vždy vytáčam sám, nenechám to spraviť cudzieho, ktorý zámerne vytočí svojho komplica.

4. **Nevpustím do domu cudzieho človeka, aby ma okradol.** Ani v prípade, ak sa preukáže odznakom alebo preukazom – môžu byť falošné. Ak ho nepoznám, nechávam ho za dverami.

5. **Neukážem skrýšu na peniaze cudziemu človeku.** Nevyberám peniaze zo svojej skrýše a nehovorím nikomu cudziemu, kde sú uložené, ani koľko peňazí mám doma alebo v banke.

6. **Nenaletím falošným policajtom a iným úradníkom.** Na príslušnom úrade si vždy telefonicky overím, či ku mne vyslali konkrétneho úradníka. Nevpúšťam týchto ľudí dnu, kým mi úrad nepotvrdí dôvod ich návštevy.

7. **Nedám sa oklamať falošnými kamarátmi mojich vnúčat.** Ak odo mňa pýtajú peniaze pre vnuka ako pomoc pre seba, okamžite volám vnukovi, aj vtedy, ak by mi jeho kamarát tvrdil, že vnuk leží zranený v nemocnici.

8. **Nenaletím na falošné zdravotné problémy cudzích ľudí.** Ak ma úpenlivo prosia o finančnú pomoc pri zdravotných problémoch seba alebo svojho blízkeho, nenaletím a nedávam žiadne peniaze cudzím.

9. **Nerozmieňam peniaze cudzím ľuďom.** Neberiem peniaze od cudzích ľudí a nevydávam im z nich svoje peniaze, ani im nerozmieňam a za žiadnych okolností im neukazujem, kde držím svoju hotovosť.

10. **Nenastupujem cudzím do auta.** Ak mi núkajú nezištnú pomoc, alebo potrebujú poradiť s cestou, nikdy k nim nesadnem do auta a nenechám sa okradnúť alebo ublížiť si.

Dôležité telefónne čísla:
Polícia **158**
Senior linka **0800 172 500**
0908 798 786

POZVÁNKA NA DEŇ OBCE - 24.6.2023

Prijmite, prosím, naše pozvanie na **najväčšiu obecnú akciu roka- DEŇ OBCE**, ktorý sa uskutoční v sobotu **24.6.2023**.

Pripravili sme zábavu pre malých aj veľkých. Najmenší sa môžu tešiť na **skákacie hrady, kolotoče, poníky, výstúpenie detí z materskej školy, tanečné predstavenie LOVE DANCE SCHOOL**, pod vedením Lady Mel a interaktívne hudobné detské predstavenie **Miško s líškou**. Na záver sa deti do sýtosti vyšantia na **diskotéke so Skákalkou** a jej kamarátmi.

Hlavný večerný program odštartujú DJ ERVIN a DJ HUXO, spoločne vystupujúci pod názvom **Jánoska band**. Ich originálna cimbalovka roztancuje zaručene každého. Hlavným hudobným hosťom večera bude legendárny **KMEŤOBAND**.

Okrem skvelej hudby, zábavných sprievodných aktivít a fantastického jedla sa môžete tešiť aj na polnočnú **tombolu**, plnú skvelých výhier.

Nezabudnite, DEŇ OBCE sa uskutoční už túto sobotu 24.6.2023 v obecnom parku.

VČIELKY PRE ŠKOLY

Základná škola v Jelke, s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú navštevujú aj Boršanské deti, sa zapojila do celoslovenského projektu pre školy **„EDUBEE - Včielky pre školy“**. Cieľom projektu je praktická podpora teoretickej výučby žiakov základných škôl, zameraná na environmentálnu výchovu.

Každý rok oslovia organizátori projektu vybraných 100 základných škôl. Škola, v zastúpení pani riaditeľky Mgr. Zuzany Kuldovej, sa rozhodla v októbri zapojiť do projektu a následne zakúpili štartovací set, ktorý obsahuje domček pre samotárske včielky, materiál na hniezdenie (trstinové trubičky), kokóny živých samotárskych včielok, praktickú liaheň kokónov a pozorovací drevený plást. Do pilotného projektu školy sa zapojili triedy 3.A, s pani učiteľkou Bc. Katarinou Hagyungovou a trieda 3.B, s pani učiteľkou Mgr. Klaudiou Chovanovou.

Včielky samotárky majú žihadlo, avšak používajú ho len v život ohrozujúcej situácii, čo sa naozaj bežne nestáva a sú teda pre deti úplne bezpečné. Na Slovensku máme, okrem všeobecne známej včely medonosnej, asi 650 druhov príbuzných včiel a pre projekt „Včielky pre školy“ sa chová včielka z rodu Osmia. Táto včielka samotárka, nazývaná aj „murárka“, žije bežne na vidieku a za svoje hniezdo si vyhľadáva rôzne štrbiny. V porovnaní s včelou medonosnou má oveľa kratší dolet asi do 200 metrov, pričom včela medonosná ma dolet zhruba 5 km. To chovateľovi zaručí, že „jeho“ včielka samotárka sídliaca v hmyzom domčeku, bude opeľovať v blízkosti jeho záhrady. Niektoré štúdie uvádzajú, že včielky samotárky majú až 5x vyššiu opeľovaciu schopnosť oproti včele medonosnej. Včielka samotárka nežije s kráľovnou, neexistuje u nej deľba práce v úli a taktiež nevyrába med. Avšak je ideálnym opeľovačom pre pestovateľov ovocia a zeleniny aj pre nenáročnosť svojho chovu.

Poďme však naspäť k našim včielkam v škole. Vo februári škola obdržala poštou svoj včelí domček s trstinovými trubičkami, ktoré žiaci v rámci vyučovacieho procesu spoločne „zaslepili“ blatom. Je dôležité, aby trubička bola správne „zaslepená“ na jednej strane, aby sa tam včielky mohli spokojne nasťahovať.

Následne škola dostala poštou aj hibernujúce včielky v kokónoch v papierovej škatuľke. V tomto čase ešte teploty vonku klesali pod mrazu, tak sa včeličky museli nasťahovať na niekoľko týždňov do školskej chladničky. Po odchode nočných mrazov malí včelári premiestnili včielky z chladničky do prípraveného včelieho domčeku, kde chodili s nadšením pozorovať, ako sa včielky liahnu z kokónov.

Prvé sa vyhryznú samčeky, ktoré majú bielu „ofinku“ a o 10 až 15 dni sa dostanú von aj samičky. Samčeky zatiaľ čakajú na samičky v domčeku v pripravených trubičkách. Na zemi majú pripravenú nádobku s blatom, ktoré včielky potrebujú na postupné zamurovanie otvoru, na druhej strane trubičiek, na nakladenie vajíčok. K dispozícii je aj pozorovací plást, kde môžeme pozorovať správanie a činnosť včielok. Hlavná sezóna lietania včielok je od marca do júna a o fáze pokoja hovoríme od júna do októbra.

V novembri dochádza k zazimovaniu včielok, včelí domček sa pošle naspäť k organizátorovi projektu, ktorý sa o celý štartovací set v zime postará, všetko poriadne vyčistí a pripraví na novú sezónu.

Na jeseň príde k vyhodnoteniu projektu, ale predbežne škola uvažuje, že by pokračovala v chove včielok aj v ďalšom školskom roku. A čo vy? Zaujal vás chov včielok samotárok? Viac informácii môžete získať na stránke www.vcielkypreskoly.sk a budeme radi ak sa projekt rozšíri aj do iných škôl, pripadne ak tieto sympatické včelie domčeky uvidíme umiestnené na rôznych miestach v našej obci.

Autor: *Jana Bessonová*

OCHRANA LESOV PRED POŽIARMI

Lesy sú základnou súčasťou nášho životného prostredia, ekonomiky, kultúry a tradícií. Sprevádzajú človeka od minulosti až po súčasnosť. Sú nenahraditeľný zdroj energie a zároveň chránia pôdu a vodu a sú domovom vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Aj keď lesy často spájame najmä s ťažbou dreva, cennejšie ako táto obnoviteľná surovina sú ekologické a spoločenské funkcie lesa. Existenciu lesa a života v ňom môžeme považovať za jednu z najdôležitejších podmienok existencie ľudskej civilizácie. Bez lesa a jeho produktov by človek pravdepodobne nebol schopný dosiahnuť úroveň svojho vývoja a poznania, ako ju poznáme dnes.

V jarnom období sa pre tisíce ľudí začína sezóna spojená s odstraňovaním opadaného lístia, či suchej trávy, strihaním stromčekov a všeobecne starostlivosťou o svoje záhrady. Ten však v tomto období veľmi ľahko dokáže prerásť v požiar a tým začne platiť porekadlo „Oheň je dobrý sluha ale zlý pán!“ Holé konáre stromov len veľmi krátko odolajú plameňom požiaru. Suchá tráva predstavuje ideálnu „živnú pôdu“ pre začínajúci, ale aj plne rozvinutý požiar. **Preto sa spaľovať môže len za splnenia určitých požiadaviek.**

Vypaľovanie porastov je za každých okolností zakázané a sankcionované! Na jednej strane medzi najnebezpečnejšie požiare patria lesné požiare. Tie vznikajú najskôr horením pôdneho pokrytia. Prízemný požiar sa postupne rozšíri, čoho výsledkom je korunový požiar, ktorý sa pri silnom vetre môže šíriť veľkou rýchlosťou . Vietor postupne šíri horiace čiastočky do okolia, čím dochádza k vzniku nových ohnísk požiaru. Pre takýto typ požiaru je charakteristické: rýchle sa šírenie v smere vetra a v závislosti od množstva horľavých látok, zložitosť vedenia zásahu z hľadiska ťažko dostupného terénu, nutnosti využitia veľkého množstva síl a prostriedkov na jeho likvidáciu, nedostatok zdrojov vody potrebnej na hasiace práce, častokrát nutnosť využitia špeciálnej (leteckej) techniky.

Občania v mnohých prípadoch porušujú zákon o ochrane pred požiarmi a svojim nezodpovedným a ľahkovážnym konaním, ohrozujú okrem seba aj svoje okolie.

Vypaľovanie trávy je každoročne sa opakujúcim javom a preto sa na všetkých občanov obracia Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku s výzvou rešpektovať zákon o ochrane pred požiarmi a žiada tým občanov, aby: **Nevypaľovali trávu ani iné suché porasty! Nezakladali oheň v prírode na miestach, kde to nie je dovolené! Nefajčiť v lesoch! Dodržiavať príslušné príkazy a zákazy, ktoré sú umiestnené pri vstupoch do lesa! Pri spozorovaní požiaru ho ihneď ohlásiť na linku tiesňového volania!**

Les je jedným z najcennejších bohatstiev, ktoré ľudstvo Baka jeho samo - obnoviteľným schopnostiam môže trvalo využívať. Je iba na nás, aby sme blahodarný zelený koberec lesa, ktorý je pre mnohých z nás inšpiráciou, miestom oddychu a poznávania udržali aj pre budúce generácie. Ochrana lesov pred požiarmi nesmie byť len povinnosťou majiteľov, užívateľov lesov, hasičov a ostatných zainteresovaných orgánov, ale musí sa stať záležitosťou všetkých občanov, návštevníkov lesov. Výchovné pôsobenie na občanov k dodržaniu zásad protipožiarnej bezpečnosti je hlavným nástrojom požiarnej prevencie. Veríme, že tieto dobre mienené rady prospejú k zastaveniu nepriaznivého vývoja požiarovosti na tomto úseku a tým i nežiaducich ekonomických strát.

Autor: *OR HaZZ v Pezinku, Oddelenie požiarnej prevencie*

POZVÁNKA NA ŠPORTOVÝ DEŇ - 9.9.2023

Srdečne Vás pozývame na **Športový deň** v Hrubej Borši, ktorý sa bude konať **9.9.2023**.
ŠPORTOVÝ KLUB HB v spolupráci s Obcou pripravuje zaujímavý program, pri ktorom sa budete môcť bez rozdielu veku do sýtosti vyšportovať, zabaviť a zmerať si svoje sily. Na svoje si prídu fanúšikovia **baseballu, futbalu aj streľby**. Deti aj dospelí si spolu môžu zasúťažiť v rôznych disciplínach a získať odmeny. Hladný nezostane nikto, pretože popri športovaní sa uskutoční aj **súťaž vo varení gulášu** a deti sa vybláznia na obľúbených **skákacích hradoch.**

KEĎ SI MAČKY OBUJÚ "TÚLAVÉ TOPÁNKY"

Tak ako v mnohých iných obciach, aj v našej evidujeme zvýšený pohyb mačiek a kocúrov. Dôvodom je ich premnoženie, spôsobené neustálym prikrmovaním zo strany niektorých obyvateľov. Ako môžeme spoločne docieliť nielen reguláciu množenia mačiek, ale i zlepšiť kvalitu života ľudí, ale i samotných štvornohých miláčikov?

Chov našich najbežnejších spoločenských zvierat prináša majiteľom mnoho radosti a neodmysliteľne patrí k životu na dedine. Nesmieme však zabúdať na povinnosť starostlivosti o ne. Problém nastáva vo chvíli, keď majiteľ nezvládne chov mačky a zvieraťu nedopraje potrebnú starostlivosť. Z mačky domácej sa tak často stáva mačka voľne žijúca. Pohybuje po verejných priestranstvách, exkrementami znečisťuje zelené plochy a detské ihriská a tým nás všetkých vystavuje riziku nákazy rôznymi chorobami. Túlavá mačka sa môže živiť odpadkami, loviť myši a potkany alebo sa nechá prikrmovať ľuďmi. Ulica sa stáva jej domovom. Takéto túlavé mačky nazývame tzv. ferálne mačky. Sú potomkami domácich mačiek, ktoré kedysi vyhodil človek a naučili sa žiť „na vlastnú päsť".

Túlavé mačky nehynú na starobu. Umierajú na choroby ako leukémia, mačací AIDS alebo rýchlo sa šíriace infekčné a bakteriálne choroby, hlad či parazity. Často ich zrazí auto, zabije pes, či otrávia krutí ľudia.

Vedeli ste, že práve prikrmovaním zvyšujete schopnosť mačiek rozmnožovať sa? Je dokázané, že mačky sa rozmnožujú v závislosti od ich životných podmienok. Populácia mačiek sa tak môže v rekordnom čase veľmi rozrásť.

Čo odporúčajú veterinári a odborníci?

• Ak mačičky prikrmujete, snažte sa zabezpečiť ich kastráciu a ošetrenie.

• Najlepšie čo môžete pre takúto mačku spraviť je odchytiť, nechať vykastrovať, zaočkovať a vrátiť na pôvodné miesto.

• Stratenú mačku domácu rozoznáte od ferálnej podľa toho, že býva na ľudí zvyknutá, je prítulná, môže mať obojok alebo čip.

• Všeobecne sa mačky rady túlajú, preto mačka, ktorú stretnete na ulici nemusí byť stratená a bezpečne sa vráti domov.

• Ak máte podozrenie, že ide o stratenú domácu mačku, je možné skontrolovať čip u najbližšieho veterinára, a následne ju vrátiť domov.

Zopár zaujímavostí o mačkách, ktoré ste možno doteraz nevedeli

Mačky neznášajú horúce jedlo a chute si pamätajú dlho.

Keď robia mačky čudné grimasy, uškŕňanie, pravdepodobne ide o zachytávanie pachov.

Mačky dokážu vydávať vyše 100 rôznych zvukov.

Tieto huňaté stvorenia vycítia aj tie najslabšie vibrácie, majú citlivé labky so senzormi, zemetrasenie vytušia o 15 minút skôr ako človek.

V starom Egypte si mačky veľmi vážili. Ak by ste v tom čase jednu zabili, hrozil by vám trest smrti.

Odtlačok nosa mačky a psa je vraj rovnaký originál ako odtlačok prstu u človeka.

Dospelé mačky mňaukajú len preto, aby si od človeka vypýtali jesť.

Keď mačka pomaly zatvára a otvára oči, je to znamenie veľkej lásky k vám.

Mačka môže spadnúť aj z výšky okolo 300 metrov, pričom sa jej nemusí nič stať.

U mačiek chovaných v klimatizovaných či fajčiarskych priestoroch vznikajú alergie či dokonca astma.

Mozog mačky pracuje 83-krát rýchlejšie ako najmodernejší počítač z roku 2010. Jeho štruktúra sa podobá ľudskému mozgu až na 90 percent.

Mačacia mozgová kôra je zložitejšia ako u psov. Mali by byť teda vnímavejšie na rôzne podnety.

NEZABÚDAJTE: Prikrmovaním zvierat zasahujeme do ich prirodzenej rovnováhy. Neodporúča to ani Sloboda zvierat. Buďte preto zodpovední: ak sa rozhodnete mačky prikrmovať, je potrebné sa o ne postarať aj po zdravotnej stránke, teda navštíviť veterinára, zaplatiť potrebné vakcíny a lieky, starať sa o ich potomstvo ktoré vrhnú niekoľkokrát do roka alebo nechať mačky vykastrovať. Ide o humánny úkon, bez zdravotných rizík pre zviera, ktorý prinesie benefit nám všetkým.

Autor: *Katarína Šlachtová*

VEDELI STE, ŽE...

OBEC PODPORUJE DAROVANIE KRVI

Darcovstvo krvi je šľachetným činom, bez ktorého by tu mnohí už neboli. Naša obec si váži dobrovoľných darcov krvi a prispieva im na stravu v deň, keď absolvovali darovanie krvi.

Na preplatenie nákladov na stravu je potrebné sa preukázať platným preukazom darcu krvi s potvrdením darcovstva v daný deň. Darca prinesie so sebou originál pokladničného dokladu, ktorý si obec skopíruje a vloží do svojej evidencie. Obec Hrubá Borša prispieva dobrovoľným darcom krvi na stravu a nealkoholické nápoje **do maximálnej výšky 20 eur.**

Darca musí uplatniť pokladničný doklad na obecnom úrade do troch pracovných dní od dátumu darovania krvi.

OBEC DÁVA PRÍSPEVOK PRI NARODENÍ DIEŤAŤA

Narodenie dieťaťa je pre každého rodiča veľkou udalosťou plnou radosti. Všetci rodičia novonarodených detí dostanú raz za rok v mesiaci máj pamätný list od obce so žiadosťou o poskytnutie čísla bankového účtu. Na tento bankový účet obec následne vyplatí **jednorazový príspevok v hodnote 50 eur.**

Podmienkou na získanie príspevku je trvalý pobyt dieťaťa v obci Hrubá Borša ku dňu jeho narodenia.

V čase narodenia dieťaťa je miestom jeho trvalého pobytu trvalý pobyt matky a to bez ohľadu na to, v ktorej obci v SR sa dieťa narodí. Automaticky sa registruje k trvalému pobytu matky. K trvalému pobytu dieťaťa podľa otca je potrebný súhlas matky.

Ak rodičia prihlásia dieťa na trvalý pobyt v obci Hrubá Borša až v priebehu nasledujúceho obdobia po jeho narodení, nárok na príspevok v tomto prípade nevzniká.

TRVALÝ POBYT: Krok po kroku

Ako sa prihlásiť na trvalý pobyt v obci Hrubá Borša?

Nahlásenie zmeny trvalého pobytu je možné osobne v ohlasovni pobytu nového trvalého pobytu (Obecný úrad Hrubá Borša, Maloboršanská 8) alebo elektronicky v Centrálnej ohlasovni, kde získate potvrdenie o novom trvalom pobyte.

Trvalým pobytom je pobyt v mieste stáleho bydliska občana, to je spravidla v mieste, kde má rodinu, rodičov, byt alebo zamestnanie.

Za členov rodiny, prípadne za iných občanov žijúcich v spoločnej domácnosti, môže hlásiť trvalý pobyt jeden z členov tejto rodiny alebo osoba žijúca s nimi v spoločnej domácnosti, pritom je však povinný za týchto občanov predložiť požadované doklady.

Za občanov mladších ako 18 rokov a za občanov zbavených spôsobilosti na právne úkony je povinný hlásiť trvalý pobyt ich zákonný zástupca, prípadne opatrovník. Za ostatných občanov, ktorí pre svoj zdravotný stav nie sú schopní hlásiť trvalý pobyt bez mimoriadnych ťažkostí, môže túto povinnosť splniť nimi písomne splnomocnený zástupca.

Potrebné doklady a dokumenty:

- platný občiansky preukaz alebo potvrdenie o občianskom preukaze, ak ide o dieťa do 18 rokov predkladá zákonný zástupca rodný list tohto dieťaťa vydaný orgánmi SR
- platný cestovný doklad SR alebo osvedčenie o štátnom občianstve SR (nie staršie ako 6 mesiacov) ak nemá platný občiansky preukaz alebo potvrdenie o občianskom preukaze
- originál dokladu o vlastníctve alebo spoluvlastníctve budovy alebo jej časti vydaný správou katastra (nie je možné predložiť fotokópiu ani informatívny výpis z kataster portálu)
- písomné potvrdenie o súhlase s prihlásením občana na trvalý pobyt s osvedčeným podpisom vlastníka alebo všetkých spoluvlastníkov budovy alebo jej časti, potvrdenie sa nevyžaduje, ak:
- ide o prihlásenie vlastníka alebo spoluvlastníka
- ide o prihlásenie občana, ktorý má zriadené vecné bremeno doživotného užívania nehnuteľnosti
- ide o prihlásenie manžela alebo nezaopatreného dieťaťa vlastníka, alebo vlastník príp. všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti potvrdia svojim podpisom na prihlasovacom lístku súhlas s prihlásením občana na prechodný pobyt priamo pred zamestnancom ohlasovne

Upozornenie:

Následne po zaevidovaní zmeny trvalého pobytu Obecným úradom je občan povinný dostaviť sa na OR PZ za účelom vybavenia nového občianskeho preukazu.

Autor: *Jana Bessonová*

ZO ŽIVOTA V OBCI

NEZABÚDAJTE NA KOSENIE

Dovoľujeme si pripomenúť a upozorniť vlastníkov (príp. nájomcov) pozemkov na zabezpečenie starostlivosti a pravidelné kosenie pozemkov.

Kosenie vysokej buriny je nutné **najmenej dva razy do roka**, prípadne častejšie. Nechajte si pokosiť pozemok v čase pred kvitnutím burín na jar a na jeseň. Kosenie lúky, vinice, zanedbanej záhrady netreba odkladať, aby sa buriny príliš nerozmnožili aj na susedné pozemky. Našim spoločným cieľom je vytvorenie podmienok pre lepší život tých obyvateľov obce, ktorým spôsobujú nepokosené pozemky rôzne **zdravotné komplikácie** (napríklad alergiu či respiračné problémy). Okrem zákonných povinností treba myslieť aj na to, že v miestach vysokej nepokosenej trávy sa vytvárajú vhodné podmienky pre **hady, kliešte a hlodavce** a zároveň pri vysokej suchej tráve vzniká zvýšené **nebezpečenstvo vzniku požiarov.**

Zanedbaním povinností sa vlastník alebo užívateľ pôdy dopúšťa porušenia právnych predpisov a hrozia sankcie. **Ďakujeme všetkým, ktorým záleží na životnom prostredí v obci, udržiavajú svoje okolie, pravidelne kosia svoje pozemky a dbajú na čistotu a poriadok.**

ČO ROBIŤ, KEĎ UVIDÍTE VČELÍ ROJ?

Rojenie včiel je ich prirodzená vlastnosť. Cieľom tohto článku je zvýšiť povedomie o tom, ako sa zachovať a čo robiť alebo nerobiť v prípade, že sa dostanete do tesnej blízkosti včelieho roja vonku alebo doma na záhrade.

Ak vidíme včelí roj, v prvom rade sa mu nepletieme do cesty, z dostatočnej vzdialenosti ho však môžeme pozorovať. Nie je nebezpečný a keď sa usadí, tak sa upokojí. V prítomnosti včiel je dôležité sa správať **pokojne**, robiť pomalé pohyby, do včelieho roja zásadne **nerýpeme**. Ak by si nás náhodou nejaká včielka vyhliadla a obletovala nás, tak sa stačí zohnúť, dať hlavu medzi kolená a chvíľu počkať. **Nesnažte sa včely odlákať plašením, mávaním rukami a podobne, väčšinou po krátkom čase samé odletia.** V prípade, že by zostali dlhšie, **najvhodnejšie je kontaktovať včelára.** V žiadnom prípade **nevoláme hasičov** a podobné zložky, pretože tí roj zlikvidujú (vysajú ho motorovým vysávačom).

Včelie roje nie sú nebezpečné ani agresívne, naopak, sú pokojné, pretože pred tým ako opustí včela úľ nasaje sa medom a má zásoby na tri dni. Druhým dôvodom je, že ešte nemá svoj domov, ktorý by chcela brániť. Veríme, že po prečítaní tohto článku budete mať dostatok základných informácii o včelách a rojoch, a budeme veľmi radi, keď ich s nami budete šíriť ďalej.

Autor: *Katarína Šlachtová*

CENNÍK INZERCIE

Cena pre riadkovú inzerciu občanov:

Poplatky za inzerát :

a) komerčná inzercia za jeden riadok 1,00 €

b) nekomerčná inzercia za jeden riadok 0,50 €

Cena pre riadkovú (slovnú) inzerciu a reklamu podnikateľských subjektov:

a) komerčná inzercia za jeden riadok 2,00 €

Plošná inzercia a reklama podnikateľských subjektov:

1 strana formát A5 100,- €,

½ strany formát A5 50,- €,

1/3 strany formát A5 33,- €

Bezplatná inzercia:

Nespoplatňujú sa inzeráty :

a) zadávané Obecným úradom v Hrubej Borši

b) zadávané občianskymi združeniami a organizáciami pôsobiacimi na území obce Hrubej Borše